

MICK FINLAY

Arrowood

Vertaling Theo Horsten

HarperCollins

Voor dit boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC™ ten behoeve van verantwoord bosbeheer.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam

Copyright © 2017 Mick Finlay
Oorspronkelijke titel: *Arrowood*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2018 HarperCollins Holland
Vertaling: Theo Horsten
Omslagontwerp: HarperCollins UK
Bewerking: HarperCollins Holland
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Soest
Druk: CPI Books GmbH, Germany

ISBN 978 94 027 0092 3
ISBN 978 94 027 5513 8 (e-book)

NUR 331
Eerste druk maart 2018

Originele uitgave verschenen bij HQ een imprint van HarperCollins Publishers Limited, UK
Deze uitgave is uitgegeven in samenwerking met HarperCollins Publishers LLC
HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises Limited
® en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver.
Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Hoofdstuk 1

Zuid-Londen, 1895

Toen ik die morgen binnenkwam, zag ik onmiddellijk dat de baas een van zijn buien had. Hij had een furieuze uitdrukking op zijn gezicht, zijn ogen waren gezwollen en zijn haar, of wat daar nog van over was op die met littekens bedekte knar van hem, stak boven zijn ene oor alle kanten uit en lag aan de andere kant plat van het vet tegen zijn hoofd aan geplakt. Het was werkelijk een akelig gezicht. Ik bleef in de deuropening staan voor het geval hij me ook deze keer weer een waterketel naar mijn hoofd zou gooien. Zelfs vanaf de plek waar ik stond, kon ik de dranklucht in zijn toch al slechte adem ruiken.

‘Die verduivelde Sherlock Holmes!’ bulderde hij, terwijl hij met zijn vuist op de bijzettafel sloeg. ‘Waar ik ook kijk, overal hebben ze het over die charlatan!’

‘Juist, *sir*,’ antwoordde ik zo gedwee mogelijk. Met mijn ogen volgde ik zijn handen, waarmee hij nu eens hier, dan weer daarheen zwaaide, wetend dat hij elk moment een kopje, een pen of een stuk steenkool kon grijpen en naar mijn hoofd gooien.

‘Als wij zijn zaken hadden, zouden we in Belgravia wonen, Barnett,’

zei hij, met een gezicht zo rood dat ik vreesde dat het weleens zou kunnen ontploffen. ‘Dan hadden we een vaste suite in het Savoy!’

Hij liet zich in zijn stoel vallen alsof hij plotseling doodmoe was. Op het bijzettafeltje naast zijn arm zag ik de aanleiding van zijn driftbui liggen: *The Strand Magazine*, opengeslagen op de pagina met de nieuwste aflevering van de avonturen van Dr. Watson. Bang als ik was dat hij zou zien waar ik naar keek, richtte ik mijn aandacht op het haardvuur.

‘Ik zal even theezetten,’ zei ik. ‘Hebben we vandaag nog afspraken?’

Hij knikte en maakte een terneergeslagen gebaar. Hij had zijn ogen gesloten.

‘Om twaalf uur komt er een dame.’

‘Uitstekend, sir.’

Hij masseerde zijn slapen.

‘Haal wat laudanum voor me, Barnett. Een beetje vlug, graag.’

Ik pakte een kruikje reukwater van zijn plank en besproeide zijn hoofd. Hij kreunde en wuifde me weg, huiverend alsof ik een steenpuist doorprikte.

‘Ik ben ziek,’ klaagde hij. ‘Zeg maar tegen haar dat ik me onwel voel. Zeg maar dat ze morgen terug moet komen.’

‘William,’ zei ik, de borden en de kranten opruimend die overal op tafel rondslingerden. ‘We hebben al vijf weken geen zaak gehad. Ik moet de huur betalen. Ik moet bij Sidney aan de rijtuigen gaan werken als ik niet snel met geld thuiskom, en je weet dat ik een hekel aan paarden heb.’

‘Je bent zwak, Barnett,’ gromde hij, terwijl hij nog dieper in zijn stoel zonk.

‘Ik zal de kamer opruimen, en dan spreken we haar om twaalf uur.’

Hij gaf geen antwoord.

Klokslag twaalf uur klopte Albert op de deur.

‘Een dame die u wil spreken,’ zei hij op zijn gebruikelijke treurige manier.

Ik volgde hem door de donkere gang naar de pasteibakkerij waarachter de kamers van de baas gelegen waren. Bij de toonbank stond een jonge vrouw met een bonnet en een golvende rok. Ze had het voorkomen van een rijke vrouw, maar haar manchetten waren gerafeld en bruin en de schoonheid van haar amandelvormige gezicht werd verstoord door een gebroken voortand. Ze glimlachte even zonder vrolijkheid en volgde me toen naar de kamers van de baas.

Ik zag hem zwichten op het moment dat ze binnenliep. Hij knipperde met zijn ogen, sprong overeind en boog diep terwijl hij haar slappe hand nam.

‘*Madam.*’

Hij gebaarde naar de beste stoel – schoon en bij het raam zodat er wat licht op haar knappe gestalte viel. Ze wierp een snelle blik op de stapels oude kranten die langs de wanden en op sommige plaatsen manshoog waren opgetast.

‘Waarmee kan ik u van dienst zijn?’

‘Het gaat om mijn broer, Mr. Arrowood,’ zei ze. Haar accent verried dat ze van het vasteland kwam. ‘Hij is verdwenen. Ik heb gehoord dat u hem kunt vinden.’

‘Bent u Française, *mademoiselle*?’ vroeg hij, zijn rug naar het haardvuur gekeerd.

‘Inderdaad.’

Hij keek me eens aan, zijn vlezige slapen rood en kloppend. Dit was geen goed begin. Twee jaar geleden waren we in Dieppe in het cachot gegooid toen de plaatselijke magistraat vond dat we te veel vragen over zijn zwager stelden. Zeven dagen op brood en koude bouillon hadden alle bewondering die hij voor dat land had volledig uit hem

geperst en om het allemaal nog erger te maken, had onze cliënt geweigerd om ons te betalen. Sindsdien had de baas een vooroordeel over alle Fransen.

‘Mr. Arrowood en ik hebben beiden grote bewondering voor uw volk, *miss*,’ zei ik voordat hij de kans kreeg om haar weg te sturen.

Hij keek me lelijk aan en zei toen: ‘Waar hebt u over mij gehoord?’

‘Een vriend heeft me uw naam gegeven. U bent een particulier rechercheur, is het niet?’

‘De beste in Londen,’ zei ik, in de hoop dat een beetje lof hem zou kalmeren.

‘O,’ antwoordde ze. ‘Ik dacht dat Sherlock Holmes...’

Ik zag de baas weer verstrakken.

‘Ze zeggen dat hij een genie is,’ vervolgde ze. ‘De beste van de wereld.’

‘Misschien kunt u hém dan beter consulteren, mademoiselle!’ bitste de baas.

‘Dat kan ik niet betalen.’

‘Dus ik ben tweede keus?’

‘Ik bedoel het niet kwaad, sir,’ antwoordde ze, zijn scherpe toon nu pas opmerkend.

‘Laat ik u eens iets vertellen, Miss...’

‘Cousture. Miss Caroline Cousture.’

‘Schijn bedriegt, Miss Cousture. Holmes is beroemd omdat zijn assistent verhalen schrijft en die verkoopt. Hij is een detective met een chroniqueur. Maar hoe zit het met de zaken waar we nooit iets over horen? De zaken die niet als verhaal voor het grote publiek worden uitgegeven? De zaken waarbij mensen door zijn stomme fouten worden gedood?’

‘Gedood, sir?’ vroeg de vrouw.

‘Kent u de zaak-Openshaw, Miss Cousture?’

De vrouw schudde haar hoofd.

‘De zaak van de vijf sinaasappelpitten?’

Weer schudde ze haar hoofd.

‘Een jongeman die door de Grote Detective de dood wordt ingejaagd. Vanaf de Waterloo Bridge. En dat is niet de enige zaak. U kent de zaak van de dansende mannetjes toch wel? Die heeft in alle kranten gestaan.’

‘Nee, sir.’

‘Mr. Hilton Cubitt?’

‘Ik lees geen kranten.’

‘Neergeschoten. Doodgeschoten, en zijn vrouw ook bijna gedood. Nee, Holmes is verre van perfect. Wist u dat hij privaat vermogen heeft? Nou, ik hoor dus dat hij net zo veel zaken weigert als hij aanneemt en waarom doet hij dat, denkt u? Waarom, zo vraag ik me af, weigert een detective zo veel zaken? En denkt u alstublieft niet dat ik jaloeers ben, want dat ben ik niet. Ik beklaag hem. Omdat hij een deductief rechercheur is. Hij blaast kleine aanwijzingen op tot iets groots. Naar mijn mening heeft hij het daarbij vaak mis. Goed,’ zei hij en stak zijn handen omhoog. ‘Nu heb ik het gezegd. Natuurlijk is hij beroemd, maar ik vrees dat hij geen verstand van mensen heeft. Bij Holmes gaat het altijd om sporen: om voetsporen, het hoopje as op de tafel, een bepaald soort klei op de boot. Maar wat nu als er geen sporen zijn? Dat komt vaker voor dan u denkt, Miss Cousture. Dan gaat het om mensen. Om mensen begrijpen.’ Hij gebaarde naar de plank met zijn bescheiden collectie boeken over psychologie. ‘Ik ben een emotioneel rechercheur, geen deductief rechercheur. En waarom? Ik doorzie mensen. Ik kijk in hun ziel. Ik ruik de waarheid, gewoon met mijn neus.’

Terwijl hij dat zei, keek hij haar strak aan en ik zag dat ze bloosde. Ze sloeg haar ogen neer en keek naar de vloer.

‘Soms is die geur zo sterk dat hij zich als een worm in mijn binnenste boort,’ vervolgde hij. ‘Ik ken de mens. Ik ken de mens zo goed dat het me bijna pijn doet. Zo los ik mijn zaken op. Mijn foto staat niet in de *Daily News*. Ik heb geen huishoudster, geen kamers in Baker Street en geen broer die in de regering zit, maar als ik uw zaak aanneem – en dat kan ik niet garanderen tot ik heb gehoord wat u te zeggen hebt – als ik besluit om uw zaak aan te nemen, dan zult u niets op mij of mijn assistent aan te merken hebben.’

Ik keek vol bewondering naar hem. Eenmaal goed op dreef was de baas werkelijk niet meer te houden. En wat hij zei was waar: zijn emoties waren zowel zijn kracht als zijn zwakte. Daarom had hij mij meer nodig dan hij zich soms bewust was.

‘Het spijt me,’ zei Miss Cousture. ‘Het was niet mijn bedoeling u te beledigen. Ik weet niets van het recherchebedrijf. Ik weet alleen hoe er over Mr. Holmes wordt gesproken. Vergeeft u me, sir.’

Hij knikte en gromde wat, leunde toen achterover in zijn stoel bij het haardvuur.

‘Vertelt u ons alles. Laat niets weg. Wie is uw broer en waarom moet u hem vinden?’

Ze vouwde haar handen in haar schoot en maakte zich op om te beginnen.

‘We komen uit Rouen, sir. Ik ben hier pas twee jaar geleden gekomen voor werk. Ik ben fotografe. In Frankrijk wil men niets weten van een vrouwelijke fotograaf en daarom heeft mijn oom me geholpen om hier een betrekking te vinden, in Great Dover Street. Mijn oom is kunsthandelaar. Mijn broer Thierry werkte thuis in een patisserie, maar er was een klein probleem.’

‘Een probleem?’ vroeg de baas. ‘Wat voor probleem?’

Ze aarzelde.

‘Als u me niet alles vertelt, kan ik u niet helpen.’

‘Ze zeiden dat hij uit de winkel had gestolen.’

‘En had hij gestolen?’

‘Ik denk het wel, ja.’

Ze keek hem onderdanig aan, keek mij toen in de ogen. Ik moet tot mijn schaamte bekennen dat hoewel ik al ruim veertien jaar getrouwd was met de verstandigste vrouw van heel Walworth, deze blik iets in me wakker maakte dat al een poosje ingeslapen leek. Deze jonge vrouw met dat amandelvormige gezicht en die gebroken voortand was een ware schoonheid.

‘Gaat u door,’ zei hij.

‘Hij moest Rouen haastig verlaten en daarom volgde hij me naar Londen. Hij vond werk in een eethuis. Vier avonden geleden komt hij thuis van zijn werk, heel bang. Hij smeekt me om geld zodat hij terug kan gaan naar Frankrijk. Hij wil niet zeggen waarom hij terug moet. Ik heb hem nog nooit zo bang gezien.’ Ze zweeg even om op adem te komen en bette haar ogen met het puntje van een vergeelde zakdoek. ‘Ik zeg nee tegen hem. Ik kon hem niet terug laten gaan naar Rouen. Als hij teruggaat, krijgt hij problemen. Dat wil ik niet.’

Opnieuw aarzelde ze en er blonk een traan in haar oog.

‘Misschien was het ook wel omdat ik hem vooral hier bij mij in Londen wilde houden. Voor een vreemdeling is dit een eenzame stad, sir. Een gevaarlijke stad voor een vrouw.’

‘Neemt u gerust de tijd, mademoiselle,’ zei mijn werkgever grootmoedig. Hij zat voorovergebogen in zijn stoel, met zijn buik op zijn knieën.

‘Hij is woedend weggegaan. Ik heb hem sindsdien niet meer gezien. Hij is niet meer op zijn werk geweest.’ De tranen begonnen nu echt te vloeien. ‘Waar slaapt hij?’

‘Komaan, mijn beste,’ zei de baas. ‘U hebt ons niet nodig. Uw broer houdt zich vast ergens schuil. Die komt wel weer terug als hij denkt dat het veilig is.’

Ze hield haar zakdoek boven haar ogen tot ze haar zelfbeheersing had hervonden. Ze snoot haar neus.

‘Ik kan u betalen, als u zich daar soms zorgen over maakt,’ zei ze toen, en ze haalde een klein beursje uit haar jas en liet hem een handvol guineas zien. ‘Kijkt u maar.’

‘Doet u dat maar weer weg, miss. Als hij echt zo bang is, zit hij waarschijnlijk al weer in Frankrijk.’

Ze schudde haar hoofd.

‘Nee, sir, hij is niet in Frankrijk. De dag nadat ik hem afgewezen had, kwam ik thuis van mijn werk en zag dat mijn klok verdwenen was, mijn tweede paar schoenen en een hemdjurk die ik afgelopen winter had gekocht. De hospita vertelde me dat hij die middag was geweest.’

‘Kijk! Dat heeft hij verkocht om zijn reis te betalen.’

‘Nee, sir. Zijn papieren en zijn kleren liggen nog op mijn kamer. Hoe kan hij Frankrijk binnenkomen zonder papieren? Er is iets met hem gebeurd.’ Al pratend stopte ze de munten weer in haar beursje en haalde er een paar bankbiljetten uit. ‘Alstublieft, Mr. Arrowood. Hij is alles wat ik heb. Ik kan nergens heen.’

De baas keek toe terwijl ze twee briefjes van vijf pond openvouwde. Het was al weer geruime tijd geleden dat we hier in deze kamer voor het laatst bankbiljetten hadden gezien.

‘Waarom gaat u niet naar de politie?’ vroeg hij.

‘Die zullen hetzelfde zeggen als u zegt. Ik smeed u, Mr. Arrowood.’

‘Miss Cousture, ik zou uw geld kunnen aannemen en ongetwijfeld zijn er veel privédetectives in Londen die dat maar wat graag zouden doen. Maar een van mijn stelregels is dat ik nooit geld aanneem als ik niet denk dat er ook werkelijk een zaak is, vooral niet van iemand met beperkte middelen. Ik wil u niet beledigen, maar ik weet zeker dat het geld dat u daar hebt met moeite is gespaard of geleend. Uw broer zit

waarschijnlijk ergens bij een vrouw. Kijkt u het nog een paar dagen aan. Is hij dan nog niet thuis, komt u dan weer terug.'

Haar bleke gezicht liep rood aan. Ze stond op, liep naar de haard en hield de bankbiljetten boven de gloeiende kolen. 'Als u mijn zaak niet neemt, gooi ik dit geld in het vuur,' zei ze vinnig.

'Miss, wees alstublieft redelijk.'

'Het geld betekent niets voor me. En ik neem aan dat u het liever in uw zak hebt dan in uw haardvuur?'

De baas kreunde, zijn blik strak op het geld gericht. Hij schoof wat naar voren in zijn stoel.

'Ik doe het!' zei ze wanhopig en ze bewoog de bankbiljetten nog dichter naar de vlammen.

'Stop!' riep hij, toen hij het niet langer kon aanzien.

'Dus u neemt mijn zaak?'

Hij zuchtte. 'Ja, ja. Vooruit dan maar.'

'En u houdt mijn naam geheim?'

'Als u dat wenst.'

'We rekenen twintig shilling per dag, Miss Cousture,' zei ik. 'Voor een zaak met vermiste personen willen we een vooruitbetaling van vijf dagen.'

De baas wendde zijn hoofd af en begon zijn pijp te stoppen. Hoewel hij meestal krap zat, voelde hij zich altijd ongemakkelijk als hij geld in ontvangst moest nemen; dat was voor iemand van zijn stand een te openlijke blijk dat hij het nodig had.

Pas nadat een en ander was afgehandeld, keek hij weer naar ons.

'We moeten alle details weten,' zei hij, aan zijn pijp trekkend. 'Zijn leeftijd, zijn uiterlijk. Hebt u een foto van hem?'

'Hij is drieëntwintig. Niet zo stevig gebouwd als u, sir,' zei ze, mij aankijkend. 'Ongeveer tussen Mr. Arrowood en u in. Zijn haar is tarwekleurig en hij heeft een brandlitteken op zijn oor, aan deze kant.'

Ik heb geen foto, het spijt me. Maar er zijn er niet veel in Londen met een accent zoals het onze.'

'Waar werkte hij?'

'Bij de Barrel of Beef, sir.'

Het was alsof ik een klap op mijn hoofd kreeg. Het warme briefje van vijf pond voelde plotseling aan als een koud koolblad. De hand van de baas waarmee hij zijn pijp vasthield, was naar beneden gevallen. Hij staarde in het vuur en schudde alleen maar zonder iets te zeggen zijn hoofd.

Miss Cousture fronste haar wenkbrauwen.

'Wat is er, sir?'

Ik stak haar het geld toe.

'Neemt u het terug, miss,' zei ik. 'We kunnen de zaak niet aannemen.'

'Maar waarom niet? We hebben een overeenkomst.'

Ik keek naar de baas, verwachtend dat hij antwoord zou geven. In plaats daarvan kwam er alleen maar een zacht gegrom over zijn lippen. Hij pakte de pook en begon in de gloeiende kolen te porren. Terwijl ik nog steeds met het geld in mijn uitgestoken hand stond, keek ze beurtelings van mij naar hem.

'Is er een probleem?'

'We hebben in het verleden met de Barrel of Beef te maken gehad,' zei ik tenslotte. 'De eigenaar, Stanley Cream, daar hebt u waarschijnlijk wel van gehoord?'

Ze knikte.

'We hebben het een paar jaar geleden tegen hem opgenomen,' zei ik. 'Die zaak is toen volledig misgelopen. We hadden een man die ons hielp, een zekere John Spindle. Een goeie kerel. Die is door de bende van Cream doodgeslagen zonder dat we daar iets tegen konden doen. Cream heeft toen gezworen dat hij ons zou laten vermoorden als hij ons ooit nog terug zou zien.'

Ze bleef zwijgen.

‘Hij is de gevaarlijkste man van Zuid-Londen, miss.’

‘U bent dus bang,’ zei ze bitter.

Plotseling draaide de baas zich om, zijn gezicht rood van het staren in het vuur.

‘We nemen de zaak, miss,’ zei hij. ‘Ik kom niet op een gegeven woord terug.’

Ik hield mijn mond. Als de broer van Miss Cousture iets met de Beef te maken had, was de kans dat hij inderdaad in de problemen zat heel groot. Dan was er een goede kans dat hij al dood was. Aan de rijtuigen werken leek me op dat moment het beste baantje in Londen.

Nadat Caroline Cousture weg was gegaan, liet de baas zich met een plof in zijn stoel vallen. Hij stak zijn pijp aan en staarde in gedachten verzonken in het vuur.

‘Die vrouw is een leugenaarster,’ zei hij toen.

Hoofdstuk 2

We hadden de pastei met aardappels die ik voor het avondeten had gehaald bijna op toen de deur van het kantoor werd opengegooid. Op de drempel stond een vrouw van middelbare leeftijd met in de ene hand een grote gebloemde reistas en in de andere een tubakoffer. Ze was gekleed in grijs en zwart en zag eruit als een bereisd iemand. De baas was volledig met stomheid geslagen. Ik sprong overeind en veegde mijn vette vingers aan de achterkant van mijn broek af.

Ze knikte even naar mij, keek toen hem weer aan. Ze bleven elkaar een hele tijd aanstaren, hij met een blik van verraste schaamte, zij met gerechtvaardigde superioriteit. Het duurde even voordat hij eindelijk kans zag om de aardappel die hij in zijn mond had door te slikken.

‘Ettie,’ zei hij. ‘Wat... Je bent...’

‘Ik zie dat ik net op tijd kom,’ antwoordde ze, terwijl haar prachtige ogen langzaam over de potjes met pillen en de lege bierflessen dwaalden, over de as die voor de haard lag en de boeken en kranten die overal opgestapeld waren. ‘Isabel is dus niet teruggekomen?’

Hij tuitte zijn dikke lippen en schudde zijn hoofd.

Ze keek mij aan.

‘En u bent?’

‘Barnett, *ma'am*. Mr. Arrowoods employé.’

‘Aangenaam kennis te maken, Barnett.’

Ze beantwoordde mijn glimlach met een frons.

De baas stond langzaam op uit zijn stoel en klopte de kruimels bladerdeeg van zijn wollen vest.

‘Ik dacht dat je in Afghanistan zat, Ettie.’

‘Het schijnt dat onder de armen van deze stad veel goede werken te doen zijn. Ik heb me aangesloten bij een missiepost in Bermondsey.’

‘Wat, hier?’ riep de baas uit.

‘Ik kom bij jou logeren. Dus zeg maar waar ik kan slapen.’

‘Slapen?’ de baas keek me met een angstige uitdrukking aan. ‘Slapen? Ze hebben daar toch zeker wel een zusterhuis of zoiets?’

‘Van nu af aan sta ik in dienst van Onze-Lieve-Heer, broeder. Als ik hier zo eens rondkijk, lijkt me dat geen slechte zaak. Al die bergen papier zijn om te beginnen gevaarlijk.’ Haar blik viel op het trapje achter in de kamer. ‘Aha. Ik zie al waar ik moet zijn. Ik vind het zelf wel.’

Ze zette haar tuba op de grond en ging met ferme stappen de trap op.

Ik zette thee voor de baas, die ondertussen mistroostig uit het bestofte raam zat te staren. Ik haalde een stuk toffee uit mijn zak en bood hem dat aan; hij stak het gulzig in zijn mond.

‘Waarom zei je daarstraks dat Miss Cousture een leugenaarster is?’ vroeg ik.

‘Je moet beter opletten, Barnett,’ zei hij, driftig op zijn toffee kauwend. ‘Tijdens mijn verhaal was er een moment dat ze bloosde en mijn blik ontweek. Eén keer maar. Dat was toen ik zei dat ik iemand in de ziel kan kijken. Dat ik de waarheid kan ruiken. Is je dat niet opgevallen?’

‘Deed je dat met opzet?’

Hij schudde zijn hoofd.

‘Het is een goed trucje,’ zei hij. ‘Misschien doe ik dat van nu af aan wel vaker.’

‘Ik weet het niet, hoor. Waar ik vandaan kom is liegen de gewoonste zaak van de wereld.’

‘Dat is het overal, Barnett.’

‘Ik bedoel dat ze niet blozen als je ze van een leugen beschuldigt.’

‘Maar ik beschuldigde haar niet. Dat is de truc. Ik had het over mezelf.’

Hij maakte echt werk van die toffee en er liep een beetje sap uit zijn mondhoek. Hij veegde het weg.

‘Maar waar loog ze dan over?’

Hij stak zijn vinger op en trok een raar gezicht terwijl hij probeerde om de toffee met zijn tong van zijn kies te duwen.

‘Dat weet ik niet,’ zei hij nadat het was gelukt. ‘Maar goed, ik moet vanmiddag hier blijven om erachter te komen wat mijn zuster in vredesnaam van plan is. Het spijt me, Barnett. Je zult in je eentje naar de Barrel of Beef moeten.’

Dat stond me helemaal niet aan.

‘Misschien kunnen we beter wachten tot je wel mee kunt,’ stelde ik voor.

‘Ga niet naar binnen. Wacht aan de overkant van de straat tot er iemand naar buiten komt die daar werkt. Een afwasser of een dienstster. Iemand die wel een penny kan gebruiken. Zie wat je aan de weet kunt komen, maar neem geen enkel risico. En pas vooral op dat Creams mannen je niet zien.’

Ik knikte.

‘Ik meen het, Barnett. Ik denk niet dat je deze keer een tweede kans zal krijgen.’

‘Ik ben niet van plan om zelfs maar in de buurt van zijn mannen te komen,’ zei ik somber. ‘Ik ga nog liever helemaal niet.’

‘Gewoon voorzichtig zijn,’ zei hij. ‘Kom hier terug zodra je iets hebt.’

Ik draaide me om en keek even naar het plafond terwijl ik naar de deur liep. Boven was het geluid te horen van meubels die werden verschoven.

De Barrel of Beef was een gebouw van drie verdiepingen op de hoek van Waterloo Road. 's Avonds werd de zaak voornamelijk bezocht door jongemannen die in huurrijtuigjes van de andere kant van de rivier kwamen, op zoek naar vertier nadat de theaters waren gesloten en de politieke vergaderingen afgelopen. Beneden was aan de voorkant een pub, een van de grootste in Southwark, met op de tweede en derde verdieping eetzaal. Deze werden vaak gereserveerd door eetclubs en op zomeravonden, als de ramen openstonden en de muziek was begonnen, leek het soms net alsof je langs een brullende zee liep. Op de derde verdieping stonden speeltafels en dat waren de meest exclusieve. Dit alles vormde het respectabele gezicht van de Barrel of Beef. Aan de achterkant, in een smerige steeg waar het wemelde van de bedelaars en tippelaarsters, was de Skirt of Beef, een tapperij waar het zo donker was en zo blauw van de rook dat je, als je binnenkwam, onmiddellijk begon te huilen.

De maand juli was tot nu toe maar koud, meer als een vroeg voorjaar dan als zomer, en ik vervloekte de kou toen ik me aan de overkant van de straat opstelde, als een zwerver weggedoken in een portiek, vlak naast de warme kar van een man die gepofte aardappels verkocht. Ik was gehuld in een oude zak en had mijn pet laag over mijn voorhoofd getrokken. Ik wist maar al te goed wat Creams mannen zouden doen als ze merkten dat ik de zaak opnieuw in het oog hield. Daar wachtte ik tot de jongemannen weer in hun rijtuigjes waren gestapt en het stil werd op straat. Het duurde niet lang of er kwam een groepje dienststers in vaalbruine kleding naar buiten dat wegliep in de richting van Marshalsea.

Daarna volgden vier kelners met daar weer achter een paar koks. En toen, eindelijk, het soort oude man dat ik moest hebben. Hij droeg een lange, haveloze jas en schoenen die twee maten te groot waren en strompelde door de straat als iemand die nodig naar de plee moest. Ik volgde hem door de donkere straten zonder echt mijn best te doen om me verborgen te houden; hij had geen enkele reden om te vermoeden dat iemand in hem geïnteresseerd zou zijn. Het begon te motregen. Even later kwam hij bij de White Eagle, een drankpaleis in Friar Street en de enige tapperij die op dit late uur nog open was.

Ik wachtte buiten tot hij een glas in zijn hand had. Toen ging ik naar binnen en ging naast hem aan de tap staan.

‘Wat zal het zijn?’ zei de dikke bartender.

‘Porter.’

Ik had een pracht van een dorst en dronk de pint in één teug meteen halfleeg. De oude kerel nipte aan zijn gin en zuchtte. Zijn vingers waren roze en gerimpeld.

‘Problemen?’ vroeg ik.

‘Dat kan ik niet meer drinken,’ gromde hij, naar mijn pint knikkend. ‘Daar ga ik raar van pissen. Jammer, hoor. Ik dronk altijd graag een potje bier, neem dat maar van mij aan.’

Op een hoge kruk achter een glazen scherm zat een man die ik herkende van de straat voor de Beef. Hij droeg een zwart kostuum, versleten aan de ellebogen en met gerafelde broekspijpen en hij was zo kaal als een biljartbal. Hij verkocht lucifers, maar de zaken gingen minder goed omdat hij soms opeens begon te schokken, met zijn gezicht te trekken en met armen en benen te zwaaien, waardoor de mensen die toevallig langsliepen verschrikt opzijsprongen. Nu zat hij in zichzelf te mompelen en staaarde in zijn grote glas gin terwijl hij met zijn ene hand zijn andere pols vasthield alsof hij die daarmee in bedwang hield.

‘Sint- vitusdans,’ fluisterde de oude man tegen me. ‘Een geest heeft bezit genomen van zijn ledematen en laat die niet meer los – dat zeggen ze in elk geval.’

Ik zei dat het jammer was dat hij geen bier meer kon drinken en we raakten aan de praat over hoe het was om oud te worden, een onderwerp waarover hij heel wat te vertellen had. Ik bood hem nog een borrel aan en die accepteerde hij gretig. Ik vroeg hem wat voor werk hij deed.

‘Chef-spoelkeuken,’ zei hij. ‘U kent de Barrel of Beef waarschijnlijk wel?’

‘Natuurlijk ken ik die. Dat is een prima zaak, sir. Werkelijk een prima zaak.’

Hij rechtte zijn vermoeide rug en neigde trots het hoofd. ‘Dat is het. Dat is het zeker. Ik ken Mr. Cream ook persoonlijk, dat is de eigenaar. Kent u hem? Ik ken daar iedereen en weet alles wat daar speelt. Met Kerstmis, ik bedoel afgelopen Kerstmis, gaf hij me een fles cognac. Ik wil naar huis gaan en daar komt-ie naar me toe en zegt: “Ernest, dat is voor alles wat je dit jaar voor me hebt gedaan”, en geeft me die fles. Speciaal voor mij. Een fles cognac. Dat is Mr. Cream, kent u hem?’

‘Hij is de eigenaar, dat is alles wat ik weet.’

‘Dat was een prima fles cognac. De beste die er te krijgen is. Smaakte naar goud, of zijde, zoiets.’ Hij nam een slokje gin, huiverde en schudde zijn hoofd. Zijn ogen waren geel en betraand, de weinige tanden die hij nog in zijn mond had scheef en bruin. ‘Ik werk daar nu ongeveer tien jaar. Hij heeft nooit klachten over mijn werk gehad. O, nee, Mr. Cream behandelt me goed. Ik mag alles eten wat er ’s avonds is overgebleven, zolang ik maar niks mee naar huis neem. Alles wat ze niet willen bewaren. Steak, niertjes, oesters, lamssoep. Ik geef nauwelijks geld aan eten uit. Ik hou mijn geld voor de geneugten des levens, dat doe ik.’

Hij dronk zijn glas leeg en begon te hoesten. Ik bestelde er nog een voor hem. Achter ons ruziede een vermoeid uitziende tippelaarster met twee mannen met bruine schorten. Eentje probeerde haar bij de arm te pakken, maar ze schudde hem af. Ernest keek met een blik vol seniel verlangen naar haar, keek toen mij weer aan.

‘De anderen niet,’ vervolgde hij. ‘Alleen ik, omdat ik er het langste ben. Stukje vlees, stukje vis. Pens, als het moet. Ik eet als een vorst, *mister*. Ik heb het goed voor mekaar. Ik heb een kamer hier vlak in de buurt. Ken je die bakkerij? De bakkerij van Penarven? Daar woon ik boven.’

‘Toevallig ken ik iemand die daar werkt,’ zei ik. ‘Een Franse jongen. Thierry, heet hij. Broer van een vriendin van me. Misschien ken je hem wel.’

‘Bedoel je Terry? De patissier? Die werkt niet meer bij ons. Sinds een week of zo geleden niet meer. Heeft ontslag genomen of de zak gekregen. Vraag me niet welke van de twee.’

Hij stak een pijp op en hoestte weer.

‘Ik probeer hem te pakken te krijgen,’ vervolgde ik toen hij uitgehoest was. ‘Heb jij soms een idee waar ik hem zou kunnen vinden?’

‘Waarom vraag je dat niet aan zijn zuster?’

‘Die zoekt hem juist.’ Ik boog me naar hem over en zei zacht: ‘Het punt is dat het voor mij weleens goed zou kunnen uitpakken als ik haar kan helpen. Begrijp je wat ik bedoel?’

Hij grinnikte. Ik gaf hem een klap op zijn rug. Dat vond hij niet leuk en hij keek me achterdochtig aan.

‘Wel toevallig, hè? Dat jij daar zo opeens met mij over praat?’

‘Ik ben je gevolgd.’

Het duurde even voordat het tot hem doordrong wat ik zei.

‘Dus zo zit dat, hè?’ zei hij schor.

‘Zo zit dat. Weet jij waar ik hem kan vinden?’

Hij krabde eens aan de baardstoppels in zijn hals en dronk zijn glas leeg.

‘De oesters zijn hier goed,’ zei hij.

Ik riep de buffetjuffrouw en bestelde een kom oesters voor hem.

‘Het enige wat ik weet, is dat hij dikke maatjes was met een meisje dat achter de bar staat, een zekere Martha, zo leek het in elk geval voor iedereen die ogen in zijn hoofd had,’ zei hij. ‘Soms gingen ze samen weg. Vraag haar zelf maar. Rood krulhaar – kan niet missen. Een schoonheid, als je geen bezwaar tegen katholieken hebt.’

‘Zat hij op de een of andere manier in de problemen?’

Hij dronk zijn glas leeg en wankelde plotseling, moest zich aan de bar vastgrijpen om niet te vallen.

‘Ik bemoei me niet met wat daar allemaal gebeurt. Voor je het weet zit je zelf in de problemen met een aantal zaken die daar in dat gebouw spelen.’

De oesters kwamen. Hij keek er met gefronste wenkbrauwen naar.

‘Wat is er?’ vroeg ik.

‘Nee, niks, alleen dat ze er met een borreltje beter ingaan, sir,’ zei hij en snoof eens.

Ik bestelde nog een gin voor hem. Toen hij de oesters bijna ophad, vroeg ik opnieuw of Thierry problemen had.

‘Ik weet alleen dat hij de dag nadat de Amerikaan er was, vertrokken is. Grote vent, die Amerikaan. Ik weet dat toevallig omdat ik hem tegen Mr. Cream hoorde schreeuwen, en niemand schreeuwt tegen de baas. Niemand. Daarna heb ik Terry nooit meer teruggezien.’

‘Waarom schreeuwde hij?’

‘Dat kon ik niet horen,’ zei hij en hij liet de laatste oesterschelp op de grond vallen. Hij hield zich aan de bar vast en keek ernaar alsof hij zich afvroeg of hij hem kon oprapen zonder te vallen.

‘Kende je hem?’

‘Ik had hem nooit eerder gezien.’

‘Je moet toch wel iets hebben gehoord?’ zei ik.

‘Ik praat met niemand en niemand praat tegen mij. Ik doe mijn werk en ik ga naar huis. Dat is het beste. Dat advies geef ik ook aan mijn kinderen, als ik die ooit krijg.’

Hij lachte en riep het meisje dat achter de bar stond.

‘Hé, Jeannie. Hoorde je dat? Ik zei dat ik dat advies aan mijn kinderen geef als ik die ooit krijg!’

‘Ja, leuk, Ernest,’ antwoordde ze. ‘Alleen jammer dat je pikkie eraf is gevallen.’

Zijn gezicht betrok. De barman en een koetsier aan het eind van de bar moesten hard lachen.

‘Ik kan je zo een paar namen noemen die kunnen zweren dat mijn pik er nog steeds aan zit en prima werkt, dank je,’ gromde hij terug.

Maar de barjuffrouw luisterde al niet meer; ze praatte met de koetsier. De oude man keek even strak naar ze, dronk toen zijn glas leeg en klopte op zijn zakken. Zijn vel hing los om zijn stoppelige kin; zijn polsen waren onder zijn dikke overjas zo dun als bezemstelen.

‘Ik ga weg.’

‘Zou je erachter kunnen komen waar hij is, Ernest?’ vroeg ik, terwijl we naar buiten gingen. ‘Ik zal je er goed voor betalen.’

‘Zoek maar een andere gek, mister,’ antwoordde hij met dubbele tong. ‘Ik wil niet in de rivier eindigen met mijn longen vol modder. Mij niet gezien.’

Hij keek bitter door het raam naar binnen, waar de barjuffrouw plezier maakte met de koetsier. Toen draaide hij zich om en beende weg.